

ONTWERP RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1323360

Onderwerp:	Zienswijze ontwerpbegroting 2027 Omgevingsdienst Achterhoek, jaarstukken 2025 en begrotingswijziging 2026	
Programma:	2. Wonen en leefbaarheid	

Gemeenteraad:	Hamerstuk	
Portefeuillehouder:	Rick Verschure	
Inlichtingen bij:	Woud, Klaas van der	
	Telefoonnummer: 14 0575	E-mailadres: info@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Budgetrecht	
Beleidsvrijheid:	Beperkt	
Programmabegrotingswijziging:	Nee	

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

1. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) en een zienswijze in te dienen waarin wordt gevraagd om beter inzicht in toekomstige kosten.
2. Kennis te nemen van de jaarstukken 2025 en de begrotingswijziging 2026 van de Omgevingsdienst Achterhoek.

Inleiding

De gemeente Zutphen heeft een deel van haar taken op het gebied van milieu en de fysieke leefomgeving ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek (ODA). In dit samenwerkingsverband werken de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen samen met de provincie Gelderland. De regionale uitvoeringsorganisatie voert wettelijke taken uit op het gebied van milieu en draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.

Voor onze gemeente voert de ODA met name de volgende taken uit:

- Vergunningverlening: het beoordelen en verlenen van omgevingsvergunningen voor bedrijven en milieubelastende activiteiten.
- Toezicht: het controleren of bedrijven en instellingen voldoen aan de geldende milieuregels.
- Handhaving: het optreden bij overtredingen, bijvoorbeeld door waarschuwingen, sancties of andere maatregelen.
- Advisering: het geven van inhoudelijk advies aan de gemeente over milieuthema's zoals bodem, geluid, lucht en veiligheid.

Elk jaar stelt de gemeenteraad – via de ontwerpbegroting – de kaders vast voor deze samenwerking. De raad wordt daarbij ook jaarlijks in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen op de ontwerpbegroting van het volgende jaar van de Omgevingsdienst Achterhoek (hierna ODA).

Bij de stukken wordt een begrotingswijziging 2026 gepresenteerd met daarbij de redenen, waarom dat nodig is en wat dat betekent voor de ODA en de deelnemende partijen.

Daarnaast ontvangt de raad ook de jaarstukken van de ODA, in 2026 over het jaar 2025. In deze jaarstukken legt de ODA verantwoording af over de uitvoering van de taken in het afgelopen jaar, inclusief de geleverde prestaties en de financiële resultaten.

Beoogd effect

De raad informeren over de jaarstukken 2025, de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 ODA, zodat de raad in de gelegenheid is om over de ontwerpbegroting een zienswijze kenbaar te maken. Zo kan de raad invloed uitoefenen op het stellen van financiële en inhoudelijke kaders voor de Omgevingsdienst Achterhoek.

Argumenten

1.1 De ontwerpbegroting 2027 zorgt ervoor dat de ODA haar wettelijke milieutaken ook in de toekomst kan blijven uitvoeren, ondanks toenemende complexiteit en nieuwe opgaven.

De ontwerpbegroting 2027 laat zien dat de ODA groeit om te kunnen voldoen aan toenemende en complexere milieutaken, nieuwe wetgeving en de voorbereiding op een fusie met de Omgevingsdienst Veluwe. Om dit mogelijk te maken wordt geïnvesteerd in capaciteit, kennis en samenwerking, zodat de ODA kan voldoen aan wettelijke eisen en maatschappelijke opgaven. Daarmee blijft de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving op peil en wordt een veilige en gezonde leefomgeving geborgd.

2.1 De jaarstukken 2025 geven goed inzicht in de prestaties en ontwikkeling van de ODA.

In 2025 was sprake van een groeiende vraag naar werkzaamheden, gecombineerd met de voorbereiding op een fusie met de Omgevingsdienst Veluwe en verdere professionalisering van de organisatie.

De ODA heeft in dat jaar haar taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering grotendeels goed uitgevoerd. Daarbij is zowel de hoeveelheid werk als de complexiteit toegenomen, onder andere door nieuwe milieuthema's.

Tegelijkertijd is gewerkt aan verbetering van werkprocessen, versterking van de samenwerking met partners en de ontwikkeling naar een toekomstbestendige organisatie.

De jaarstukken geven daarmee een helder beeld van de geleverde prestaties en de ontwikkeling van de ODA.

2.2 Met de begrotingswijziging 2026 wordt het structurele verschil tussen begroting en uitvoering, gecorrigeerd.

In de praktijk kan de inzet van de ODA afwijken van de begroting. Dit komt doordat de hoeveelheid werk, zoals vergunningaanvragen, meldingen en incidenten, moeilijk vooraf te voorspellen is. Daarnaast neemt het aantal niet-geplande werkzaamheden toe, bijvoorbeeld door klachten, nieuwe wetgeving en actuele ontwikkelingen.

Ook zorgt de toenemende complexiteit van milieutaken ervoor dat werkzaamheden meer tijd en inzet vragen. In combinatie met capaciteitsdruk kan dit leiden tot achterstanden in de uitvoering of tot hogere kosten dan begroot. Hierdoor zijn verschillen tussen begroting en uitvoering niet volledig te voorkomen.

Kanttekeningen

1.1 De ontwerpbegroting geeft nog onvoldoende inzicht in de kosten op de lange termijn.

In de huidige begroting lijkt het alsof de organisatie klaar is voor een stabiele uitvoering van de taken.

Tegelijkertijd is een belangrijke factor die invloed heeft op toekomstige kosten nog niet uitgewerkt. Het gaat hierbij om de nieuwe risicomodule. Met deze module wordt beter zichtbaar welke risico's bedrijven vormen voor het milieu en hoeveel inzet nodig is voor toezicht en handhaving. De uitkomsten hiervan kunnen leiden tot meer of minder inzet – en dus tot veranderingen in de kosten.

Omdat dit nu nog niet duidelijk is, ontbreekt een goed beeld van de kosten op de langere termijn. Daarom wordt in de zienswijze verzocht om samen met de partnergemeenten en de Omgevingsdienst Veluwe prioriteit te geven aan de verdere uitwerking van deze risicomodule.

Dit helpt om als raad betere keuzes te maken: welk niveau van toezicht en handhaving vinden we wenselijk, en welke middelen horen daarbij? Zo ontstaat ook meer duidelijkheid over de toekomstige kosten.

2.1 De jaarrekening 2025 sluit met een negatief resultaat van € 687.000.

De overschrijding wordt vooral veroorzaakt door hogere salarislasten, met name door extra inhuur. De ODA noemt hiervoor meerdere oorzaken, waaronder een toenemende vraag naar dienstverlening, organisatorische ontwikkelingen (zoals de verhuizing en directiewisseling), de voorbereiding van de fusie en een relatief hoog ziekteverzuim als gevolg van werkdruk.

Daarnaast zijn meer werkzaamheden uitgevoerd dan vooraf waren begroot. Hierdoor was het gehanteerde tarief onvoldoende kostendekkend. Dit was bekend bij de deelnemende gemeenten, waarna is besloten het verschil via de afrekening te verwerken.

Het nadelig resultaat wordt via een eindafrekening verrekend met de deelnemende gemeenten.

Financiën

Begrotingswijziging 2026

In de begrotingswijziging 2026 van de ODA bedraagt onze gemeentelijke bijdrage € 1.112.800. Daarnaast is onze bijdrage aan extra fusiekosten bepaald op € 30.000. In onze gemeentelijke begroting was rekening gehouden met een bijdrage van € 1.000.700. Via de BURAP zal het extra bedrag van € 112.100 voor de deelnemersbijdrage en € 30.000 aan extra fusiekosten worden gemeld.

Ontwerpbegroting ODA 2027

De ontwerpbegroting 2027 bouwt voort op de geactualiseerde uitgangspunten van 2026. Met deze begroting wordt geïnvesteerd in het traject waarin de ODA toewerkt naar een wettelijk verplicht niveau van een robuuste en toekomstbestendige organisatie, passend bij een fusie met Omgevingsdienst Veluwe. De ontwerpbegroting 2027 loopt echter niet vooruit op een definitief besluit over de fusie. Eventuele besluitvorming hierover vindt separaat plaats en wordt op een later moment aan u voorgelegd.

Zowel de loonindex als de prijsindex zijn gebaseerd op de externe berichtgeving aan de hand van de septembercircular 2025. Deze geeft voor 2027 een loonindexatie aan van 5,1% en een prijsindexatie aan van 2,3%.

In de voorliggende begroting 2027 van de ODA bedraagt onze gemeentelijke bijdrage € 1.188.200. Daarnaast is ons aandeel in de extra fusiekosten bepaald op € 60.000.

In de meerjarenbegroting 2026, jaarschijf 2027 is een bedrag opgenomen van € 1.025.800 inclusief indexering van 2,5%. In de voorjaarsnota 2026 is een bedrag van € 187.500 opgenomen. Het resterende bedrag van € 34.900 nemen wij mee bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2027-2030.

Communicatie

De ontwerpbegroting is ter inzage gelegd conform artikel 35 Wet gemeenschappelijke regelingen.

Uitvoering

De zienswijze wordt gestuurd naar het bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek. Vooruitlopend op de besluitvorming in de raad zal de concept-zienswijze worden gedeeld. Daarmee kan de ODA tijdig rekening houden met een mogelijke zienswijze.

Evaluatie

De Omgevingsdienst Achterhoek legt ieder jaar verantwoording af middels de jaarstukken.

Bijlagen

1323360 - bijlage 1 - Jaarverslag en jaarrekening 2025

1323360 - bijlage 2 - Aanbiedingsbrief begrotingswijziging 2026 en begroting 2027

1323360 - bijlage 3 - Begrotingswijziging 2026

1323360 - bijlage 4 - Ontwerpbegroting 2027

1323360 - bijlage 5 - zienswijze ontwerpbegroting ODA 2027 en gewijzigde begroting 2026

Stukken die ter inzage liggen

Geen.

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van DATUM met nummer 1323360;

gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t:

1. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) en een zienswijze in te dienen waarin wordt gevraagd om beter inzicht in toekomstige kosten.
2. Kennis te nemen van de jaarstukken 2025 en de begrotingswijziging 2026 van de Omgevingsdienst Achterhoek.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zutphen, gehouden op:

De voorzitter,

de griffier,